

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av sjukförsäkringslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att arbetsgivares sjukförsäkringsavgift sänks med 0,94 procentenheter 2017, med 1,00 procentenheter 2018, med 1,04 procentenheter 2019 och med 0,58 procentenheter från och med 2020. Enligt förslaget ska statens finansieringsandel av utgifterna för sjukförsäkringen höjas på motsvarande sätt.

I propositionen föreslås det dessutom en sänkning motsvarande 63 miljoner euro av dagpenningpremien för löntagare och företagare med låga inkomster, som gottgörelse för den sänkta nettoinkomst som de avgiftshöjningar som följer av konkurrenskraftsavtalet medför för deras del.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 december 2016.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	5
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	6
3.1 Ekonomiska konsekvenser	6
3.2 Samhälleliga konsekvenser	7
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	8
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	8
DETALJMOTIVERING	9
1 LAGFÖRSLAG	9
18 kap. Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremier och försäkringsavgifter ..	9
2 IKRAFTTRÄDANDE	10
LAGFÖRSLAG	11
1. Lag om ändring av sjukförsäkringslagen	11
BILAGA	13
LAGFÖRSLAG	13
1. Lag om ändring av sjukförsäkringslagen	13

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Finansieringen av sjukförsäkringen har varit uppdelad i finansiering av sjukvårdsförsäkringen och finansiering av arbetsinkomstförsäkringen sedan finansieringsreformen (1113/2005) trädde i kraft vid ingången av 2006. Utgifter för sjukvårdsförsäkringen som ska betalas ur sjukförsäkringsfonden är ersättningar för vård och undersökningar, ersättningar för resekostnader och läkemedlersättningar enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), utgifter för rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättningar som Folkpensionsanstalten enligt 13 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen betalar till Studenternas hälsovårdsstiftelse, utgifter som enligt 148 § 2 mom. i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) anses ingå i grundskyddsandelen samt sjukvårdsersättningar som betalas till EU-stater med stöd av 9 § 2—4 mom. i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013) och ersättningar för kostnader som orsakas kommunerna av sjukvård för utomlands bosatta personer enligt 20 och 21 § i samma lag. Som utgifter räknas också de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av förmånerna och ersättningarna.

Av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen finansierar staten de sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder, de kostnader som orsakas kommunerna av sjukvård för utomlands bosatta personer och en del av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader. Till övriga delar finansieras 55,1 procent av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen med intäkter av sjukförsäkringens sjukvårdspremie som tas ut hos försäkrade och förmånstagare och 44,9 procent med statens finansieringsandel.

När finansieringsreformen trädde i kraft var sjukförsäkringens sjukvårdspremie 1,33 procent av den förvärvsinkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen och av de andra grunder för sjukvårdspremien som avses i lagen. Av beskattningsbara pensions- och förmånsinkomster tas det ut en sjukvårdspremie förhöjd med 0,17 procent. Premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie justeras årligen så att intäkterna av sjukvårdspremierna och statens finansieringsandel täcker utgifterna för sjukvårdsförsäkringen. De försäkrades sjukförsäkringspremie är 1,30 procent av den beskattningsbara förvärvsinkomsten vid kommunalbeskattningen 2016. Den premie som 2016 tas ut av beskattningsbara pensions- och förmånsinkomster är i enlighet med vad som anförts ovan 1,47 procent.

Utgifterna för sjukvårdsförsäkringen uppskattas 2016 till 2,4 miljarder euro. Intäkterna av försäkringspremier som tas ut av löne- och företagarincomester uppskattas till 840 miljoner euro, och intäkterna av förmånsinkomster till 410 miljoner euro.

Bestämmelser om premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie utfärdas årligen före den 23 november genom förordning av statsrådet. Om premien emellertid underskrider 1,18 procent eller överskrider 1,48 procent av den förvärvsinkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen och av de andra grunder för sjukvårdspremien som avses i 14 och 16—19 §, ska bestämmelser om premieprocentsatsen utfärdas genom lag.

Utgifter för arbetsinkomstförsäkringen som ska betalas ur sjukförsäkringsfonden är dagpenningförmåner enligt sjukförsäkringslagen och rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, 4 500 000 euro av utgifterna för tiden från den 1 januari 2016 till den 31 december 2016 för rehabilitering efter prövning enligt 12 § 1 mom. i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, dagpenning som enligt 148 § 2 mom. i lagen om

lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar anses ingå i grundskyddsandelen, ersättningar enligt 13 kap. i sjukförsäkringslagen för kostnaderna för ordnande av företagshälsovård, med undantag för ersättningar som betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse, utgifter enligt lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984) och ersättningar för semesterkostnader enligt 14 kap. i sjukförsäkringslagen.

Arbetsinkomstförsäkringen finansieras av arbetsgivarna, löntagarna, företagarna och staten. Av utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen finansierar staten den sjukdagpenning, föräldradagpenning och rehabiliteringspenning som betalas till minimibelopp. Dessutom finansierar staten 0,1 procent av utgifterna för föräldradagpenning och en del av utgifterna för företagarnas och lantbruksföretagarnas företagshälsovård. Staten tryggar också sjukförsäkringsfondens likviditet. Självrisiktiden enligt sjukförsäkringslagen är kortare för företagare som omfattas av en försäkring enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) än för löntagare. Därför ska företagare betala en tilläggsfinansieringsandel för sjukförsäkringen.

När finansieringsreformen trädde i kraft var arbetsgivares sjukförsäkringsavgift 2,06 procent av den lön som avses i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963). På motsvarande sätt var löntagares och företagares dagpenningspremie 0,77 procent av löneinkomsten, arbetsinkomsten eller de andra grunder för dagpenningspremien som avses i sjukförsäkringslagen. Företagarnas tilläggsfinansieringsandel var 0,25 procent av arbetsinkomsten enligt en sådan försäkring som avses i lagen om pension för företagare.

Också premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningspremie och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift justeras årligen genom en förordning av statsrådet som utfärdas före den 23 november, så att intäkterna av premierna och avgifterna samt statens finansieringsandel täcker utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen. Efter det år då finansieringsreformen trädde i kraft beaktas ändringarna i utgifterna så att de ändringar som behöver göras i premierna och avgifterna efter det att statens finansieringsandel dragits av fördelas jämnt mellan dagpenningspremien och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

För att täcka utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen betalar arbetsgivarna 2016 arbetsgivares sjukförsäkringsavgift på 2,12 procent och löntagarna och företagarna sjukförsäkringens dagpenningspremie på 0,82 procent. I enlighet med lagen om pension för företagare utgör tilläggsfinansieringsandelen för försäkrade företagare 0,13 procent av den arbetsinkomst som premien grundar sig på, och dagpenningspremien inklusive tilläggsfinansieringsandelen utgör därmed 0,95 procent av arbetsinkomsten.

Utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen uppskattas 2016 till 2,5 miljarder euro. Intäkterna av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift uppskattas till 1,7 miljarder euro och intäkterna av löntagares dagpenningspremie till cirka 0,7 miljarder euro. Arbetsgivarna står för närvarande för cirka 67 procent, löntagarna och företagarna för cirka 28 procent och staten för cirka 5 procent av utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen.

Sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar, minskade med främmande kapital och reserver, ska vid utgången av respektive år utgöra minst åtta procent av sjukförsäkringens årliga totalutgifter. Om det vid fastställandet av försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel för det följande året beräknas att sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar, minskade med främmande kapital och reserver, under det innevarande året kommer att underskrida åtta procent eller överskrida tolv procent av de totala utgifterna för sjukförsäkringen, beaktas det beräknade underskottet eller överskottet när försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel fastställs för det följande året. På

så sätt kan finansieringstillgångarna fluktuera inom detta intervall på fyra procentenheter utan att det påverkar grunderna för försäkringspremierna och försäkringsavgifterna följande år.

Procentsatserna för de sjukförsäkringsavgifter och sjukförsäkringspremier som betalas 2016 har fastställts genom statsrådets förordning av den 19 november 2015 om avgiftsprocentsatsen för sjukförsäkringsavgifter 2016 (1343/2015).

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Arbetsmarknadens centralorganisationer nådde den 29 februari 2016 ett förhandlingsresultat som kallas konkurrenskraftsavtalet och enligt vilket alla arbetsgivares socialskyddsavgift sänks på följande sätt:

- 0,94 procentenheter 2017
- 1,00 procentenheter 2018
- 1,04 procentenheter 2019 och
- 0,58 procentenheter permanent från och med 2020.

Enligt konkurrenskraftsavtalet ska en statlig finansieringsandel som motsvarar sänkningen av socialskyddsavgiften anvisas för den lagstadgade sjukförsäkringens sjukvårdsförsäkring. Löntagares sjukvårdspremie sänks med ett belopp som motsvarar ändringen i statens finansieringsandel, och de försäkrades dagpenningspremie höjs med motsvarande belopp. Härmed behöver löntagares och företagares dagpenningspremie höjas med uppskattningsvis 0,90, 1,00, 1,02 och 0,59 procentenheter och den sjukvårdspremie som tas ut hos de försäkrade sänkas med 1,23, 1,32, 1,37 och 0,76 procentenheter 2017—2020.

Genom konkurrenskraftsavtalet överförs en del av arbetsgivarnas betalningsbörda på löntagarna, men samtidigt lindras beskattningen av löntagare. Skattelättnader kan inte ges löntagare som inte betalar statsskatt eller kommunalskatt på sina inkomster. Således gör ändringarna av löntagares och företagares premier att nettoinkomsterna minskar för dem som har låga löneinkomster. Därför föreslås det att dagpenningspremien för låginkomsttagare sänks med 63 miljoner euro. Detta föreslås ske genom att ingen dagpenningspremie tas ut hos dem som tjänar mindre än 14 000 euro om året. Det finansieringsunderskott inom arbetsinkomstförsäkringen som det leder till 2017 ska finansieras med en statlig andel på 3,3 procent av det årliga beloppet av annan föräldradagpenning än sådan som betalas till minimibeloppet. Det återstående underskottet inom arbetsinkomstförsäkringen föreslås bli finansierat genom att dagpenningspremien för dem som tjänar 14 000 euro om året eller mer höjs år 2017 med 0,04 procentenheter. Hos de löntagare och företagare som tjänar minst 14 000 euro om året tas dagpenningspremien ut också för den del av arbetsinkomsten som underskrider detta belopp. Den ökning av betalningsbördan med 1,55 procentenheter som konkurrenskraftsavtalet innebär för dem som tjänar mindre än 14 000 euro om året bedöms på detta sätt bli kompenserad.

Det föreslås att den årliga höjningen av dagpenningspremien för dem som tjänar minst 14 000 euro om året ska beaktas genom en sänkning av sjukförsäkringens sjukvårdspremie, och att det finansieringsunderskott som det leder till ska finansieras genom en ökning av statens andel av sjukvårdsförsäkringen.

De sammantagna ändringarna av löntagares och företagares dagpenningspremier föreslås för dem som tjänar mindre än 14 000 euro om året uppgå till -0,64, -0,67, -0,73 och -0,73 procentenheter och på motsvarande sätt för dem som tjänar mer än 14 000 euro om året till 0,94, 1,06, 1,08 och 0,63 procentenheter under åren 2017—2020 för att de finansieringsunderskott som sänkningen av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och låginkomsttagares dagpenningspremie efter statens tilläggsfinansieringsandel orsakar inom arbetsinkomstförsäkringen av ska

kunna täckas. Samtidigt ska den sjukvårdspremie som tas ut hos de försäkrade sänkas med 1,29, 1,37, 1,46 och 0,79 procentenheter 2017—2020. Om den procentuella sänkningen av försäkrades och företagens sjukvårdspremie något år är större än sjukvårdspremien enligt 18 kap. 20 § 1 mom., kan man under året i fråga överföra premieintäkter till följande år inom det tillåtna intervallet för sjukförsäkringsfondens tillgångar. Detta intervall är 8—12 procent av de totala utgifterna för sjukförsäkringen, alltså cirka 200 miljoner euro.

Den föreslagna ändringen innebär också att de försäkrades sjukvårdspremie inte når intervallet för sjukvårdspremien enligt 18 kap. 23 § 2 mom., och därför ska bestämmelser om premien i fortsättningen utfärdas genom lag. Utan den föreslagna ändringen kan sjukförsäkringens sjukvårdspremie 2017—2020 dock uppskattas vara inom detta intervall. Genom ändringen anvisas en statlig finansieringsandel som motsvarar sänkningen av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift för den lagstadgade sjukförsäkringens sjukvårdsförsäkring. Försäkrades och företagens sjukvårdspremie sänks med ett belopp som motsvarar ändringen i statens finansieringsandel, medan löntagares och företagens dagpenningsskatt höjs med motsvarande belopp. Till denna del är ändringen alltså av teknisk natur. Det är därför ändamålsenligt att man på grund av den föreslagna sänkningen av försäkringspremien inte årligen behöver utfärda bestämmelser om de försäkrades sjukvårdspremie genom lag, utan att det precis som för närvarande kan göras genom förordning av statsrådet.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Beloppet av den statliga finansieringsandel som anvisas för sjukvårdsförsäkringen och de konsekvenser det har för den sjukvårdspremie och dagpenningsskatt som tas ut hos löntagare och företagare är bundna till den ekonomiska utvecklingen under de kommande åren. **I tabellen nedan presenteras en uppskattning av konsekvenserna av skrivningarna om en sänkning av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift i enlighet med konkurrenskraftsavtalet och om kompensationen till låginkomsttagare för höjda avgifter.** Genom ändringarna kommer arbetsgivares försäkringsavgiftsandel av utgifterna för sjukförsäkringen 2017 att minska med 706 miljoner euro och dagpenningsskattandelen av utgifterna för sjukförsäkringen 2017 för de löntagare och företagare som tjänar mindre än 14 000 om året att minska med 63 miljoner euro. Statens finansieringsandel ökar med motsvarande belopp. Statens finansieringsandel riktas till såväl sjukvårdsförsäkringen som arbetsinkomstförsäkringen.

	2016	2017	2018	2019	2020
Sänkning av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift					
Ändring i arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, mn €		-706	-828	-882	-541
Ändring i dagpenningsskatten, procentenheter		0,90	1,00	1,02	0,59
Ändring i löntagares och företagens sjukvårdspremie, procentenheter		-1,23	-1,32	-1,37	-0,76
Kompensation för höjda avgifter för låginkomsttagare					
Ändring i dagpenningsskatten, mn €		-63	-76	-81	-65
Ändring i dagpenningsskatten, inkomster under 14 000 €/år, procentenheter		-1,54	-1,67	-1,75	-1,32
Ändring i dagpenningsskatten, inkomster på 14 000 €/år eller mer, procentenheter		0,04	0,06	0,06	0,04

RP 199/2016 rd

Ändring i löntagares och företagares sjukvårdspremie, procentenheter		-0,06	-0,05	-0,09	-0,03
Konsekvenser sammanlagt, arbetsinkomstförsäkringen					
Ändring i dagpenningspremien, inkomster under 14 000 €/år, procentenheter		-0,64	-0,67	-0,73	-0,73
Ändring i dagpenningspremien, inkomster på 14 000 €/år eller mer, procentenheter		0,94	1,06	1,08	0,63
Ändring i statens andel, mn €		33	34	34	35
Arbetsgivarnas finansieringsandel	73 %	43 %	39 %	38 %	52 %
Löntagarnas och företagarnas finansieringsandel	27 %	57 %	61 %	62 %	48 %
Konsekvenser sammanlagt, sjukvårdsförsäkringen					
Ökning av statens andel, mn €		736	870	929	571
Ändring i försäkrades och företagares sjukvårdspremie, procentenheter		-1,29	-1,37	-1,46	-0,79
De försäkrades och företagarnas finansieringsandel	55,1 %	22 %	19 %	19 %	30 %
Statens finansieringsandel	44,9 %	78 %	81 %	81 %	70 %

Ett eventuellt överskott 2019 kan överföras till följande år genom att det tillåtna intervallet för sjukförsäkringsfondens tillgångar utnyttjas.

3.2 Samhälleliga konsekvenser

Förslaget att sänka arbetsgivares sjukförsäkringsavgift är en av de åtgärder som ska stärka kostnadskonkurrenskraften i enlighet med det konkurrenskraftsavtal som arbetsmarknadens centralorganisationer har ingått. Den sänkning motsvarande 63 miljoner euro som föreslås i dagpenningspremien för löntagare och företagare med låga inkomster är avsedd som en gottgörelse för den sänkta nettoinkomst som de avgiftshöjningar som följer av konkurrenskraftsavtalet medför för denna grupp.

Sjukförsäkringens dagpenningspremie är avdragbar i beskattningen. De ändringar i sjukvårdspremien och dagpenningspremien som föreslås i denna proposition bedöms leda till att skatteintäkterna minskar med 366 miljoner euro totalt 2017. Av detta är statens andel 123 miljoner euro, kommunalskattens andel 232 miljoner euro, kyrkoskattens andel 11 miljoner euro och Folkpensionens andel 1 miljon euro.

Graderingen av dagpenningspremien inverkar på marginalskattegraden för arbetsinkomster. Till följd av de ändringar av dagpenningspremien som föreslås i denna proposition ökar marginalskattegraden för arbetsinkomster till ca 160 procent när inkomsterna stiger över 14 000 euro och dagpenningspremien stiger från 0,0 till 1,58 procent. En hög marginalskattegrad kan ha en negativ inverkan på incitamenten att arbeta.

De ändringar som föreslås i sjukförsäkringens sjukvårdspremier och dagpenningspremier påverkar arbetsfördelningen mellan människor. Förändringen i inkomstskillnaderna mäts med hjälp av Ginikoefficienten. Ginikoefficienten är en indikator som beskriver fördelningen av hushållens disponibla inkomster. Den kan ha värden mellan 0 och 100. Ju högre värde, desto större inkomstskillnader.

De sammantagna effekterna på inkomstfördelningen 2017 av de ändringar som i denna proposition föreslås i de försäkrades premier är 0,07 procentenheter mätt med Ginikoefficienten, vilket betyder att åtgärderna bidrar till ökade inkomstskillnader.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i samarbete med Folkpensionsanstalten, och vid beredningen har de centrala arbetsmarknadsorganisationerna hörts. I fråga om sänkningen av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift motsvarar propositionen det som har överenskommit i konkurrenskraftsavtalet. I beredningen av den kompensation som löntagare och företagare med låga inkomster ska få för avgiftshöjningarna har också finansministeriet deltagit.

Finlands näringsliv påpekar att den föreslagna kompensationen inte baserar sig på konkurrenskraftsavtalet. Därför understöder man inte den föreslagna ökningen av statens utgifter med 63 miljoner euro eller modellen för att kompensera låginkomsttagarna för den ökade betalningsbördan. Finlands näringsliv anser också att kompensationen är oändamålsenlig eftersom den medför progressivitet inom socialförsäkringsavgifterna. Med tanke på läget inom de offentliga finanserna har staten inte råd att sänka premier eller avgifter på detta sätt. Den föreslagna modellen medför också ett betydande problem när det gäller att sporra människor som tjänar mindre än 14 000 euro om året att arbeta.

Kommunarbetsgivarna konstaterar att de ändringar i finansieringen som denna lagreform innebär medför ett avsevärt bortfall av skatteinkomster för kommunerna, och förutsätter att kommunerna kompenseras för detta.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017. I anslutning till propositionen är det meningen att till riksdagen överlämna separata ändringar som gäller arbetspensionsförsäkringsavgiften, arbetslöshetsförsäkringspremien och det så kallade procentavdraget och som har avtalats i konkurrenskraftsavtalet.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

18 kap. Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremier och försäkringsavgifter

24 a §. *Justering av sjukförsäkringens dagpenningspremie och sjukvårdspremie samt justering av dagpenningspremien, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och sjukförsäkringens sjukvårdspremie 2017—2019 och från och med år 2020.* Enligt 24 § 1 mom. i detta kapitel justeras premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningspremie och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift årligen så att intäkterna av premierna och avgifterna samt statens finansieringsandel täcker de utgifter för arbetsinkomstförsäkringen som avses i 11 §. Efter det första året beaktas ändringarna i utgifterna så att de ändringar som behöver göras i premierna och avgifterna efter det att statens finansieringsandel dragits av fördelas jämnt mellan dagpenningspremien och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

Enligt det föreslagna nya 24 a § 1 mom. tas, med avvikelse från 24 § 1 mom., ingen dagpenningspremie ut hos löntagare och företagare med låga inkomster. Som låginkomsttagare räknas löntagare och företagare vars årliga löne- och arbetsinkomster sammanlagt understiger 14 000 euro. Om det sammanlagda beloppet av den årliga löne- och arbetsinkomsten uppgår till 14 000 euro eller mer bestäms dagpenningspremien i enlighet med 4 mom. Då tas dagpenningspremie ut också för den del av inkomsten som underskrider gränsen.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift sänkas med 0,94 procentenheter 2017, med 1,00 procentenheter 2018, med 1,04 procentenheter 2019 och med 0,58 procentenheter från och med 2020. Sänkningen är inte kumulativ.

Enligt 1 mom. tas ingen dagpenningspremie ut hos löntagare och företagare med låga inkomster. Det finansieringsunderskott som det leder till föreslås bli finansierat av statens medel. I 3 mom. föreslås det att den statliga finansieringen ska inriktas på utgifterna för den inkomstrelaterade föräldradagpenningen. Enligt förslaget ska man av statens medel finansiera 3,3 procent av utgifterna för annan föräldradagpenning än sådan som betalas till minimibeloppet.

Enligt 4 mom. beaktas det belopp som motsvarar sänkningen av premieprocentsatsen för dagpenningspremien och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift i grunden för sjukförsäkringens dagpenningspremie enligt 24 § 1 mom., och dagpenningspremien höjs på motsvarande sätt.

Enligt 5 mom. beaktas det belopp som motsvarar sänkningen av premieprocentsatsen för dagpenningspremien och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som en höjning av statens i 10 § avsedda finansieringsandel av sjukvårdsförsäkringen. Enligt 6 mom. beaktas det belopp som motsvarar sänkningen av premieprocentsatsen för dagpenningspremien och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift i grunden för sjukvårdspremie enligt 20 § 1 mom., och sjukvårdspremien sänks på motsvarande sätt. Momentet tillämpas inte på förmånsinkomster.

I praktiken innebär de föreslagna ändringarna att de försäkrades sjukvårdspremie inte når det intervall för sjukvårdspremie som anges i 23 § 2 mom. och att det i fortsättningen ska utfärdas bestämmelser om försäkringspremien genom lag. Utan ändringen kan sjukförsäkringens sjukvårdspremie 2017—2020 dock uppskattas vara inom detta intervall. I det föreslagna 7 mom. föreskrivs det därför att bestämmelser om premieprocentsatsen för sjukvårdspremien

får utfärdas genom förordning av statsrådet, om underskridandet beror på en sänkning av löntagares och företagares sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

Enligt 8 mom. är den inkomstgräns som anges i 1 mom. bunden till index. Gränsen justeras kalenderårsvis med lönekoeficienten enligt 96 § i lagen om pension för arbetstagare, så att inkomstgränsen reellt sett förblir oförändrad när löntagarnas inkomstnivå förändras.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 december 2016 så att den tillämpas på sjukförsäkringens sjukvårdspremie som tas ut för 2017 och därefter och på dagpenningenspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som grundar sig på lön eller arbetsinkomst som betalas 2017 och därefter. I lagens ikraftträdandebestämmelse föreslås det också bli föreskrivet att inkomstgränsen i 24 a § 1 mom. motsvarar lönekoeficientens värde 2017. I ikraftträdandebestämmelsen föreslås det dessutom att bestämmelser om justering av sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningenspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift samt om storleken av företagares tilläggsfinansieringsandel undantagsvis 2016 får utfärdas före den 9 december genom förordning av statsrådet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 18 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004), sådant det lyder i lag 1113/2005, en ny 24 a § som följer:

18 kap.

Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremier och försäkringsavgifter

24 a §

Justering av sjukförsäkringens dagpenningspremie och sjukvårdspremie samt justering av dagpenningspremien, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och sjukförsäkringens sjukvårdspremie 2017—2019 och från och med år 2020

Med avvikelse från vad som i 24 § 1 mom. föreskrivs om justering av sjukförsäkringens dagpenningspremie, tas ingen dagpenningspremie ut om det sammanlagda beloppet av den årliga löne- och arbetsinkomsten understiger 14 000 euro.

Med avvikelse från vad som i 24 § 1 mom. föreskrivs om justering av sjukförsäkringens dagpenningspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, sänks avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift med 0,94 procentenheter 2017, med 1,00 procentenheter 2018, med 1,04 procentenheter 2019 och med 0,58 procentenheter från och med 2020.

Utöver vad som i 13 § 1 mom. 3 punkten föreskrivs om statens finansieringsandel finansieras av statens medel 3,3 procent av utgifterna för annan föräldradagpenning enligt denna lag än sådan som betalas till ett belopp som avses i 1 mom. 1 punkten i den nämnda paragrafen.

Det belopp som motsvarar sänkningen av premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningspremie och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift beaktas, minskat med det belopp som avses i 3 mom., i grunden för dagpenningspremien enligt 24 § 1 mom., och dagpenningspremien höjs på motsvarande sätt. Om den i 1 mom. avsedda inkomstgränsen för dagpenningspremien överskrids, tas dagpenningspremie ut också för den del av inkomsten som underskrider gränsen.

Det belopp som motsvarar sänkningen av premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningspremie och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift beaktas som en höjning av statens i 10 § avsedda finansieringsandel av sjukvårdsförsäkringen.

Det belopp som motsvarar sänkningen av premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningspremie och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift beaktas, minskat med det belopp som avses i 3 mom., i grunden för sjukvårdspremien enligt 20 § 1 mom., och sjukvårdspremien sänks på motsvarande sätt. Detta moment tillämpas endast på förvärvsinkomst som nämns i 15—18 §.

RP 199/2016 rd

Trots vad som föreskrivs i 23 § 2 mom. får bestämmelser om premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie utfärdas genom förordning av statsrådet, om underskridandet beror på en sänkning av premieprocentsatsen i enlighet med 1 och 2 mom.

Den inkomstgräns som anges i 1 mom. justeras kalenderårsvis med lönekoeficienten enligt 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. I samband med justeringen avrundas inkomstgränsen neråt till närmaste hela eurobelopp.

Denna lag träder i kraft den _____ 2016.

Denna lag tillämpas på sjukförsäkringens sjukvårdspremie som tas ut för 2017 eller senare.

Denna lag tillämpas på sjukförsäkringens dagpenningspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som grundar sig på lön eller arbetsinkomst som betalas 2017 eller senare.

Beloppet i 24 a § i denna lag motsvarar värdet år 2017 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Bestämmelser om justering av sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift samt om storleken av företagares tilläggsfinansieringssandel får trots bestämmelserna i 18 kap. 23 § 2 mom. och 24 § 3 mom. utfärdas före den 9 december 2016 genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 13 oktober 2016

Vid förhinder för statsministern, kommun- och reformminister

Anu Vehviläinen

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila

*Bilaga
Lagförslag*

Lag

om ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 18 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004), sådant det lyder i lag 1113/2005, en ny
24 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

Sjukförsäkringsfonden och försäkrings- premier och försäkringsavgifter

24 a §

*Justering av sjukförsäkringens dagpennings-
premie och sjukvårdspremie samt justering
av dagpenningspremien, arbetsgivares sjuk-
försäkringsavgift och sjukförsäkringens sjuk-
vårdspremie 2017—2019 och från och med
år 2020*

*Med avvikelse från vad som i 24 § 1 mom.
föreskrivs om justering av sjukförsäkringens
dagpenningspremie, tas ingen dagpennings-
premie ut om det sammanlagda beloppet av
den årliga löne- och arbetsinkomsten under-
stiger 14 000 euro.*

*Med avvikelse från vad som i 24 § 1 mom.
föreskrivs om justering av sjukförsäkringens
dagpenningspremie och arbetsgivares sjuk-
försäkringsavgift, sänks avgiftsprocentsatsen
för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift med
0,94 procentenheter 2017, med 1,00 procen-
tenheter 2018, med 1,04 procentenheter 2019
och med 0,58 procentenheter från och med
2020.*

*Utöver vad som i 13 § 1 mom. 3 punkten
föreskrivs om statens finansieringsandel fi-
nansieras av statens medel 3,3 procent av ut-
gifterna för annan föräldradagpenning enligt
denna lag än sådan som betalas till ett be-
lopp som avses i 1 mom. 1 punkten i den
nämnda paragrafen.*

*Det belopp som motsvarar sänkningen av
premieprocentsatsen för sjukförsäkringens
dagpenningspremie och avgiftsprocentsatsen*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift beaktas, minskat med det belopp som avses i 3 mom., i grunden för dagpenningsskatten enligt 24 § 1 mom., och dagpenningsskatten höjs på motsvarande sätt. Om den i 1 mom. avsedda inkomstgränsen för dagpenningsskatten överskrider, tas dagpenningsskatt ut också för den del av inkomsten som underskrider gränsen.

Det belopp som motsvarar sänkningen av skattesatsen för sjukförsäkringsdagpenningsskatt och avgiftsskatten för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift beaktas som en höjning av statens i 10 § avsedda finansieringsandel av sjukvårdsförsäkringen.

Det belopp som motsvarar sänkningen av skattesatsen för sjukförsäkringsdagpenningsskatt och avgiftsskatten för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift beaktas, minskat med det belopp som avses i 3 mom., i grunden för sjukvårdsskatten enligt 20 § 1 mom., och sjukvårdsskatten sänks på motsvarande sätt. Detta moment tillämpas endast på förvärvsinkomst som nämns i 15—18 §.

Trots vad som föreskrivs i 23 § 2 mom. får bestämmelser om skattesatsen för sjukförsäkrings sjukvårdsskatt utfärdas genom förordning av statsrådet, om underskridandet beror på en sänkning av skattesatsen i enlighet med 1 och 2 mom.

Den inkomstgräns som anges i 1 mom. justeras kalenderårsvis med lönekoeficienten enligt 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. I samband med justeringen avrundas inkomstgränsen neråt till närmaste hela eurobelopp.

Denna lag träder i kraft den 2016.

Denna lag tillämpas på sjukförsäkrings sjukvårdsskatt som tas ut för 2017 eller senare.

Denna lag tillämpas på sjukförsäkringsdagpenningsskatt och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som grundar sig på lön eller arbetsinkomst som betalas 2017 eller senare.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Beloppet i 24 a § i denna lag motsvarar värdet år 2017 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagarare.

Bestämmelser om justering av sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningsspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift samt om storleken av företagares tilläggsfinansieringssandel får trots bestämmelserna i 18 kap. 23 § 2 mom. och 24 § 3 mom. utfärdas före den 9 december 2016 genom förordning av statsrådet.